اختلالات یادگیری؛ مسأله‌ای پنهان با پیامدهای آشکار برای کودکان

گردآورنده: نجمه لبانی مطلق کارشناس آموزشی

اقتصاد کیش – دوران دبستان، پایه گذار مسیر تحصیلی و شخصیتی کودکان است. در این دوره، مهارت هایی مانند خواندن، نوشتن، حساب کردن، توجه، برنامه ریزی و تعامل اجتماعی شکل می گیرند. با این حال، برای بخشی از دانش آموزان، مدرسه نه محل کشف توانمندی ها، بلکه میدان تجربه شکست‌های مکرر است؛ شکست هایی که اغلب ریشه در اختلالات یادگیری دارند، نه در تنبلی و بی علاقگی یا ضعف هوش.

اختلالات یادگیری از شایع ترین چالش های نظام آموزشی در دوره ابتدایی هستند، اما هم چنان در نظام آموزشی و حتی در خانواده ها به درستی شناخته نشده اند. بسیاری از این کودکان سال ها بدون تشخیص و حمایت مناسب، برچسب «ضعیف»، «بی دقت» یا «درس نخوان» می خورند و هزینه های روانی و تحصیلی سنگینی می پردازند.

اختلال یادگیری چیست ؟

اختلال یادگیری یک ناتوانی عصبی –رشدی است که بر نحوه دریافت، پردازش یا بیان اطلاعات تأثیر می گذارد. این اختلال ها معمولا با هوش طبیعی یا حتی بالاتر از متوسط همراه هستند و ناشی از کم کاری والدین، ضعف معلم یا بی انگیزه بودن کودک نمی باشند. مهم ترین اختلالات یادگیری در دوره ابتدایی عبارتند از :

اختلال خواندن(دیسلِکسیا) : این اختلال به خوانش پریشی هم شهرت دارد. معمولا در کودکان به صورت مشکل در تشخیص حروف، ترکیب صداها، روان خوانی و درک متن خود را نشان می دهد. این اختلال به این صورت است که خواندن پایین تر از سطح مورد انتظار از سن فرد مشخص می‌شود. افراد مختلف به درجات مختلف تحت تأثیر قرار می گیرند. این اختلال موجب می شود که فرد در روان‌خوانی یا درک مطلب دچار مشکل شود.

اختلال نوشتن (دیسگرافیا): به صورت کلی ضعف در دستخط، املا، جمله سازی و سازمان دهی نوشتار است. یکی از اختلالات یادگیری خاص است که مهارت‌های نوشتاری فرد را دچار مشکل می کند. این اختلال می تواند موجب شود که فرد نتواند حروف و کلمات را به‌درستی یا با سرعتی مناسب بنویسد. نوشتار فرد ممکن است ناخوانا، بی‌نظم و پر از غلط‌های املایی باشد یا اینکه سرعت نوشتن به‌طرز قابل توجهی کند باشد. دیسگرافیا ممکن است در دوران کودکی خود را نشان دهد، اما در برخی موارد تا دوران نوجوانی یا بزرگسالی هم تشخیص داده نمی‌شود.

اختلال ریاضی (دیسکالکولیا): بیشتر مشکل در درک مفاهیم عددی، محاسبات ساده و حل مسأله است. این اختلال را معمولا یک نارسایی رشدی در نظر می گیرند که به فهم درس ریاضی مرتبط است. در این اختلال کودکان با درک انواع مفهوم عدد و ارتباط آن ها، ترکیب کردن اعداد، انجام عملیات ریاضی و سایر موارد دچار مشکل هستند. این اختلال را معمولا در کودکان بین ۴ تا ۱۲ سال مشاهده می کنیم. این اختلال را در کلاس سوم ابتدایی به خوبی می توان تشخیص داد. باید توجه کرد که این اختلال گاهی با اختلال در خواندن یا بیش فعالی همراه می شود.

اختلال توجه –بیش فعالی (ADHD): این اختلال اغلب با اختلالات یادگیری هم زمان دیده می شود و بر تمرکز و خودکنترلی اثر می گذارد. این وضعیت به دلیل عدم تعادل در انتقال دهنده های عصبی و فعالیت غیر طبیعی در بخش هایی از مغز رخ می دهد. در کودکان، معمولا با مشکلاتی در تمرکز و رفتارهای پرتحرک نمایان می شود. این اختلال اگر درمان نشود در بزرگسالی به صورت حواس پرتی و عدم مدیریت زمان خود را نشان می دهد.

این اختلالات معمولا از سال های اول دبستان آشکار می شوند، اما در بسیاری از موارد، نشانه ها نادیده گرفته می‌شوند یا به عوامل رفتاری نسبت داده می شوند.

نشانه هایی که نباید نادیده گرفته شوند.

دانش آموزی که با وجود تمرین زیاد، باز هم در خواندن یا نوشتن مشکل دارد، یا کودکی که مفاهیم ریاضی را فراموش می کند، ممکن است دچار اختلال یادگیری باشد. برخی نشانه های هشدار دهنده عبارتند از:

* کندخوانی یا جاانداختن کلمات
* اشتباهات مکرر املایی حتی در کلمات ساده
* بی نظمی شدید در نوشتار
* اضطراب شدید هنگام امتحان
* افت عزت نفس و اجتناب از فعالیت های کلاسی
* خستگی زودهنگام و بی قراری در کلاس

تشخیص زود هنگام این نشانه ها، کلید پیشگیری از شکست تحصیلی و آسیب های روانی است.

نقش معلم؛ فراتر از آموزش

معلم، نخستین فردی است که می تواند اختلال یادگیری را تشخیص دهد یا دست کم به آن مشکوک شود. برخورد معلم با این دانش آموزان نقشی تعیین کننده دارد. مقایسه با دیگران، سرزنش یا فشار بیش از حد نه تنها کمکی نمی کند بلکه اضطراب و مقاومت کودک را افزایش می دهد.

راهکارهای موثر برای معلمان عبارتند از :

* تنوع در روش های تدریس (دیداری، شنیداری و عملی)
* دادن زمان بیشتر برای انجام تکالیف و آزمون ها
* ارزیابی پیشرفت فردی به جای مقایسه گروهی
* تقویت نقاط قوت کودک، نه تمرکز صرف بر ضعف‌ها
* همکاری مستمر با مشاور و خانواده

معلمی که اختلال یادگیری را بشناسد، می تواند کلاس را به محیطی امن برای یادگیری همه دانش آموزان تبدیل کند.

مسئولیت مدرسه؛ از انکار تا حمایت

مدرسه تنها محل آموزش نیست، بلکه نهاد حمایت گر رشد کودک است. وجود مشاور آموزشی، روان شناس مدرسه و برنامه های غربالگری می تواند نقش مهمی در شناسایی و مداخله به موقع داشته باشد.

مدارس می توانند با اقداماتی مثل: اجرا کردن آزمون‌های تشخیصی در پایه های اول و دوم، تشکیل پرونده آموزشی –روان شناختی برای دانش آموزان در معرض خطر، آموزش مستمر معلمان درباره اختلالات یادگیری و طراحی برنامه های جبرانی و انفرادی از تبدیل شدن این اختلالات به یک مشکل اساسی جلوگیری کرده و نگذارند به یک بحران تبدیل شود.

خانواده؛ حلقه ای تعیین کننده در زنجیره حمایت

واکنش خانواده به مشکلات تحصیلی کودک، تأثیر مستقیمی بر سلامت روان او دارد. انکار مشکل، سرزنش یا فشار بیش از حد از رایج ترین خطاهای والدین است. در مقابل پذیرش، آگاهی و همراهی می تواند مسیر یادگیری را هموار کند. خانواده ها باید آگاه باشند که اختلال یادگیری به هیچ عنوان تقصیر کودک نیست. باید از او حمایت عاطفی کنند زیرا این حمایت بیشتر از آموزش اهمیت دارد. خانواده ها باید در کنار مدرسه باشند و همکاری خود را با کادر آموزشی حفظ کنند. هم چنین بسیار مهم است که به هیچ عنوان در خانواده کودک خود را با خواهر و برادرش یا آشنایان دیگر مقایسه نکنیم. خانه باید مکانی باشد که کودک احساس امنیت و ارزشمندی کند و بتواند مشکلات خود را به راحتی با خانواده اش در میان بگذارد. اگر کودکی دچار این نوع اختلالات است حداقل فضای خانه باید به گونه ای باشد که به این تنش که برای کودک ایجاد شده دامن نزند.

در اینجا خوب است که برخی از راهکارهای علمی و موثر را خاطر نشان کنیم. تحقیقات نشان می دهند که مداخلات آموزشی هدفمند می توانند عملکرد تحصیلی این دانش آموزن را به طور چشمگیری بهبود دهند.

برخی راهکارهای علمی عبارتند از :

* آموزش های انفرادی یا آموزش در گروه های کوچک: در این روش معلم می تواند محتوای آموزشی، سرعت تدریس و روش ارائه را متناسب با توانایی ها و نیازهای هر دانش آموز تنظیم کند. این راهکار برای این نوع دانش آموزان بسیار کاربردی و عالی است. این نوع آموزش به کودک فرصت می دهد بدون ترس از قضاوت یا مقایسه، سوال بپرسد، اشتباه کند و بازخورد مناسب دریافت کند. آموزش در گروه های کوچک نیز باعث می شود که دانش آموزان با مشکلات مشابه در کنار هم قرار گیرند و در حین تعامل اجتماعی که دارند از آموزش هدفمند و تمرین بیشتر بهره مند شوند. این روش خصوصا در تقویت مهارت های پایه مثل خواندن، نوشتن و ریاضی، افزایش تمرکز، کاهش اضطراب تحصیلی و بالا بردن اعتماد به نفس بسیار موثر هستند و به کودک کمک می کنند مسیر یادگیری خود را با موفقیت طی کند.
* استفاده از برنامه های چند حسی در آموزش خواندن و نوشتن : در این روش یادگیری تنها به دیدن یا شنیدن محدود نمی شود و هم زمان از حواس بینایی، شنوایی و حرکتی استفاده می شود. برای مثال : کودک هم زمان حرف را می بیند صدای آن را می شنود و با نوشتن یا لمس کردن آن را تمرین می کند. این درگیری هم زمان حواس مختلف، به تثبیت بهتر یادگیری در مغز کمک می کند. برنامه های چند حسی باعث کاهش خطاهای خواندن و نوشتن، افزایش دقت و تقویت اعتماد به نفس دانش آموز می شوند و یادگیری را از حالت خشک و تکراری خارج می کنند.
* تمرین های تقویت حافظه و توجه : این تمرین ها به دانش آموزانی که اختلالات یادگیری دارند کمک می کند اطلاعات را بهتر نگه دارند و در زمان مناسب به یاد بیاورند. این گونه تمرینات معمولا به صورت ساده، کوتاه و تکرار شونده طراحی می شوند تا فشار ذهنی کودک را افزایش ندهند. برای مثال : بازی هایی مثل به خاطر سپردن چند کلمه یا تصویر و گفتن آن ها پس از چند دقیقه، تکرار یک رشته عددی یا کلمه ای به ترتیب و سپس به صورت معکوس حافظه کاری را تقویت می کند. تمرین هایی مثل گفتن داستان کوتاه و درخواست بازگو کردن آن به بهبود حافظه شنیداری و درک مطلب کمک می کند.
* گفتار درمانی و کار درمانی: این دو روش از راهکارهای تخصصی و موثر در حمایت از دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری هستند. گفتار درمانی به بهبود مهارت های زبانی، تلفظ صحیح صداها، درک مطلب و روان خوانی کمک می کند و نقش مهمی در پیشرفت خواندن و نوشتن دارد. کاردرمانی نیز با تقویت مهارت‌های حرکتی ظریف، هماهنگی چشم و دست، توجه و برنامه ریزی حرکتی، نوشتن و انجام تکالیف مدرسه را برای کودک آسان تر می کند. این مداخلات با تمرین های هدفمند و متناسب با نیاز هر کودک زمینه یادگیری موثر و کاهش مشکلات تحصیلی را فراهم می کند.
* تنظیم انتظارات آموزشی متناسب با توان کودک : در این روش اهداف یادگیری و شیوه ارزیابی بر اساس توانایی ها و محدودیت های واقعی دانش آموز تعیین می شود نه صرفا بر پایه معیارهای یکسان برای همه. در این راهکار حجم تکالیف، زمان انجام آزمون ها و سطح دشواری مطالب به گونه ای تنظیم می شود که کودک بتواند موفقیت را تجربه کند. این کار از ایجاد احساس شکست و اضطراب جلوگیری کرده و انگیزه و اعتماد به نفس دانش آموز را افزایش می دهد. زمانی که انتظارات واقع بینانه باشد کودک با آرامش بیشتری یاد گرفته و پیشرفت تدریجی اما پایدار خواهد داشت.

مهم تر از همه، تداوم و هماهنگی میان مدرسه، خانواده و مشاوران و متخصصان است.

سخن پایانی

اختلالات یادگیری نه یک نقص، بلکه تفاوت در مسیر یادگیری هستند. بسیاری از کودکان مبتلا، در صورت دریافت حمایت مناسب، می توانند به دانش آموزانی موفق و بزرگسالانی توانمند تبدیل شوند. آنچه آینده این کودکان را رقم می زند، نه شدت اختلال بلکه میزان آگاهی و مسئولیت پذیری بزرگسالان آن هاست. اگر نظام آموزشی، خانواده و جامعه نگاه خود را از «مشکل محور» به «حمایت محور» تغییر دهند، مدرسه می تواند دوباره برای همه کودکان، جایی برای رشد و امید باشد.

شیائومی نمایشگر هوشمند جدیدش را معرفی کرد

گروه علمی و آموزشی – شیائومی از نمایشگر هوشمند ۱۱ اینچی خود با طراحی مینیمال و قابلیت‌های هوش مصنوعی پیشرفته برای کنترل یکپارچه‌ی خانه هوشمند پرده برداشت.

شیائومی از محصول جدید خانه‌ی هوشمند خود در بازار چین رونمایی کرده است. Smart Home Display 11 نمایشگر هوشمندی با صفحه‌نمایش عمودی، رابط کاربری اختصاصی مبتنی بر اندروید و پشتیبانی از چند زبان است که در ادامه نگاهی به مشخصات، قابلیت‌ها و قیمت این محصول خواهیم داشت.

نمایشگر هوشمند شیائومی به صفحه‌نمایش ۱۱ اینچی با وضوح FHD+ (معادل ۱۹۲۰ در ۱۲۰۰ پیکسل) مجهز شده است و حداکثر روشنایی آن به ۴۰۰ نیت می‌رسد. این پنل همچنین گواهی محافظت از چشم TUV Rheinland را دریافت کرده است تا برای استفاده طولانی‌مدت مناسب‌تر باشد.

شیائومی از اسپیکر در قسمت پشتی Smart Home Display 11 استفاده کرده است؛ تصمیمی که به گفته‌ی شرکت، باعث کاهش ۳۵,۵ درصدی ابعاد کلی نمایشگر شده است. این طراحی باعث شده است نمایشگر هوشمند شیائومی ظاهر جمع‌وجورتر و مینیمال‌تری داشته باشد.

شیائومی نمایشگر هوشمند

شیائومی Smart Home Display 11 در دسته‌ی نمایشگرهای هوشمند مجهز به هوش مصنوعی قرار می‌گیرد و امکان کنترل سایر گجت‌های خانه هوشمند را فراهم می‌کند. نمایشگر هوشمند شیائومی با سیستم‌عامل HyperOS عرضه می‌شود و به مجموعه‌ای متنوع از محتوای صوتی و ویدیویی دسترسی دارد. طراحی دستگاه ساده است و پایه‌ای در پشت آن قرار دارد که امکان استفاده ایستاده را فراهم می‌کند؛ به‌همین‌دلیل، عملکرد آن بیشتر به تلویزیون قابل حمل کوچک شباهت دارد تا یک تبلت کامل.

در جلوی Smart Home Display 11، دوربین ۸ مگاپیکسلی HD تعبیه شده است که برای تماس‌های تصویری کاربرد دارد. پشتیبانی از فرمان‌های صوتی بین‌پلتفرمی، حالت قاب عکس، پاسخ‌گویی هوش مصنوعی مبتنی‌بر مدل‌های زبانی بزرگ و تشخیص بیش از هفت گویش مختلف، از دیگر ویژگی‌های قابل توجه این نمایشگر هوشمند به‌شمار می‌روند.

طبق اعلام شیائومی، Xiaomi Smart Home Display 11 در بازار چین با قیمت ۱۸۵ دلار به‌فروش می‌رسد.

هامر H2 دارتز پرومبرون؛ تنها نمونه موجود در جهان

گروه علمی و آموزشی – خودروی هامر H2 مدل ۲۰۱۹ با نام «دارتز پرومبرون بلک استالیون»، به‌عنوان تنها نمونه ساخته شده از این نوع در جهان معرفی شد. این خودرو با طراحی بدنه ویژه برای شرایط سخت و پیشرانه قدرتمند، در فهرست حراجی‌های خاص خودرو قرار گرفته‌است.

خودروی «هامر H2 دارتز پرومبرون بلک استالیون» مدل ۲۰۱۹، تنها نمونه تولید شده از این مدل در سراسر جهان است. این وسیله نقلیه با هدف ایجاد تمایز مطلق در طراحی و توان فنی ساخته شده و ویژگی‌های فنی و ظاهری متفاوتی را ارائه می‌دهد. البته باید اشاره کنیم که سال ۲۰۱۹ پروژه تیونینگ این هامر خاص روی یک مدل استاندارد سال ۲۰۰۳ به پایان رسیده است. یعنی اصل خودرو مدل ۲۰۰۳ است اما تیونر آن را سال ۲۰۱۹ با نام جدید دارتز پرومبرون ارائه کرده است.

مشخصات فنی و پیشرانه

در بخش فنی، این خودرو به پیشرانه سوپرشارژر هلکت (Hellcat) ۶۰۰ اسب بخاری مجهز شده است که توان خروجی بسیار بالایی را برای این بدنه سنگین‌وزن فراهم می‌کند. سیستم محرکه و انتقال قدرت این خودرو برای هماهنگی با این پیشرانه قدرتمند تحت بازنگری قرار گرفته‌اند. نمای بیرونی هامر H2 نسخه دارتز پرومبرون بلک استالیون با بدنه مشکی مات و طراحی زرهی که تنها نمونه موجود در جهان است.

طراحی بدنه و تریم داخلی

بدنه این خودرو با رویکرد «آمادگی برای شرایط آخرالزمانی» طراحی شده و از خطوط شکسته و ساختاری مستحکم بهره می‌برد. در مقابل طراحی خشن بیرونی، فضای داخلی خودرو با استفاده از متریال‌های بسیار خاص از جمله پوست تمساح پوشیده شده است تا تضادی میان قدرت فنی و لوکس بودن فضای کابین ایجاد شود.

این خودرو به دلیل تک‌نسخه بودن، مورد توجه مجموعه‌داران قرار دارد. عدد مشخص شده برای این خودرو برابر با ۶۵ هزار دلار است.

پاسخ به یک سوال جنجالی؛ مریخ خانه دوم انسان می‌شود؟

گروه علمی و آموزشی – زندگی انسان روی مریخ، برخلاف رویاهای علمی تخیلی و وعده‌های ایلان ماسک، تنها در صورتی ممکن است که بشر زمین را پشت سر نگذارد.

ایلان ماسک می گوید اگر ماموریت‌های اولیه خوب پیش بروند، فرود انسان روی مریخ می‌تواند از سال ۲۰۲۹ آغاز شود، هرچند به گفته خودش ۲۰۳۱ محتمل‌تر است.

اما حتی اگر انسان روی مریخ فرود بیاید، آیا ساخت یک تمدن خودکفا ممکن است؟

به نقل از دیلی مترو، «زک واینراسمیت»، نویسنده و فضانورد می گوید: «اگر بازه زمانی را خیلی طولانی در نظر بگیریم، هیچ قانون فیزیکی یا شیمیایی وجود ندارد که زندگی انسان روی مریخ را کاملا غیرممکن کند.»

به گفته او، ساکنان مریخ ناچار خواهند بود در زیستگاه‌های بسیار مهندسی شده زندگی کنند؛ مثلا تونل‌ها یا غارهای زیرزمینی تحت فشار. بیشتر زمان آنها در پناهگاه‌های شلوغ خواهد گذشت، چون سطح مریخ به شدت غیرقابل سکونت است.

گلخانه‌هایی با نور LED برای تولید آب آشامیدنی و کشت غذا ضروری خواهد بود. همچنین محلی برای فرود موشک‌ها لازم است، چون این پایگاه به‌طور کامل به زمین وابسته خواهد بود؛ از تامین غذا گرفته تا قطعات الکترونیکی و ریزتراشه‌ها.

به بیان ساده، زمین را نمی‌توان پشت سر گذاشت. اگر پایگاه مریخی با کمبود غذا روبرو شود، فقط ارسال سفارش سه دقیقه زمان می‌برد، اما تحویل آن به دلیل هم‌راستایی مدار زمین و مریخ، ممکن است تا دو سال طول بکشد. هزینه هم سرسام‌آور است؛ پرتاب تنها یک کیلوگرم بار به فضا می‌تواند هزاران پوند خرج داشته باشد.

«ایان کرافورد»، استاد علوم سیاره‌ای و زیست‌اخترشناسی دانشگاه بیرکبک لندن، می گوید اگر چه هزینه ساخت‌وساز را می‌توان محاسبه کرد، اما شکل زندگی انسان روی مریخ هنوز پر از ابهام است.

فضانوردان در مسیر سفر ماه‌ها در شرایط ریزگرانش خواهند بود که باعث تضعیف عضلات و استخوان‌ها می‌شود. هنوز مشخص نیست بدن انسان پس از رسیدن به مریخ و زندگی در گرانش کمتر چه واکنشی نشان می‌دهد.

کرافورد معتقد است ساخت یک پایگاه دائمی روی ماه می‌تواند تمرینی برای مریخ باشد. او می گوید: «ماه بهترین مکان برای یادگیری حفظ جان انسان در محیطی خصمانه است.» به باور او، شاید تا ۵۰ سال دیگر، مریخ تنها میزبان یک پایگاه علمی کوچک شبیه ایستگاه‌های تحقیقاتی جنوبگان باشد، با حدود دوازده نفر ساکن.

یک جدول با دو شرح

جدول روز نامه دارای دو شرح عادی و ویژه است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح ها را با مداد حل کرده، و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۴۸۶۱

جدول عادی

افقی:

۱- سروده امیر خسرو دهلوی - کارگاه جولاهی
۲- شهر انار - بدکار - فرا گیرنده
۳- پیاپی وارد شدن - پوششی زنانه - افسوس و پشیمانی
۴- فلک و آسمان - پوستین و جبه - زنده شدن مردگان - ترس
۵- قیمت بازاری - آدرس ترسیمی - بی عیب و نقص
۶- ملکه - لوح فشرده - پسوند شباهت
۷- میوه اول فصل - کوه شرق ترکیه - مزه بی طرفدار!
۸- رشته‌های حسی بدن - رنگ دریا - مورن
۹- ایستگاه فضایی - مارکی بر توپ فوتبال - دربند، گرفتار
۱۰- جزء ویدیو - سبز مایل به خاکستری - کشیدگی، طول
۱۱- رفتگر - باوراندن و قبولاندن - صدای بره
۱۲- حرکت دورانی - متعهد، مسئول - خم پارچه - قطعه الکترونیکی
۱۳- متداول - مبنای تاریخ اسلام - عیالوار
۱۴- روزانه - بازگشتن - مهربان
۱۵- چه وقت؟ - از مؤثرترین چهره‌های موسیقی کلاسیک ایران

عمودی:

۱- نامه ترک شغل - سپاهی غیرنظامی
۲- کمک - با «وعده» می دهند - حکایتگر
۳- آهسته، آرام - جانشین معلم! - بزرگوار
۴- جوی - باکتری مولد وبا - راز - فریاد زنانه!
۵- هجران - آجیل تلخ و شیرین - دانه خوشبو
۶- غذای نذری - پرنده‌ای خواننده - روزگاری جای تاکسی بود
۷- بسیار خنک - بازدهی - افسار
۸- هافبک دفاعی خیبر خرم‌آباد - همیشه - هر نوع سرگرمی
۹- حرکات آرام و گرم کننده ورزشی - بخشنده و بزرگوار - بی‌مو
۱۰- مارکی بر تلفن همراه - دزدی - حرف نداری
۱۱- پایتخت فراری - زینت انسان و پشتوانه ایمان - روزگارها
۱۲- سرود زرتشتی - زوبین - دستگاه ذخیره برق - سبزی نقلی
۱۳- دارای عیال و اولاد شدن - نصرانی - موجود
۱۴- در یک جهت - خویش‌انداز - ناگهان
۱۵- ادویه تند خوراکی - علت شهرت «گراهام‌بل»

جدول ویژه

افقی:

۱- کتاب «رومن گاری» - عید سال نو ویتنام
۲- یک نوع بالش - شهر «مجارستان» - گاوچران
۳- مرکز «لیتوانی» - ابزاری زیرآکواریوم - نام «چاپک» نویسنده
۴- پدر حضرت نوح(ع) - صدای خالی شدن باد تیوپ - از توابع «آلاشت» سوادکوه - دشواری و تنگی
۵- کلمه شگفتی - مقابل «زمینی» - روز بعثت پیغمبر اکرم(ص)
۶- نویسنده، منتقد و سیاستمدار فرانسوی - هوای خنک متحرک - یک و یک
۷- وینگر سابق «بنفیکا» - سریع‌ترین هواپیمای جهان - حیوان تنومند
۸- خوردنی منجمد - سخن زیر لبی از خشم - کف‌پوش آشپزخانه
۹- دست‌درد - کرم گوشت خوک - پرخون
۱۰- برکت برنج - شهر «روسیه» - پایتخت «بولیوی»
۱۱- جاوید - محلی در بالای کوه احد - همراه «شلوار»
۱۲- کار معده - پول «کرواسی» - مساوی عامی - جشن مانویان
۱۳- جایگاه - نهال نازک - یک واحد لگاریتمی
۱۴- ده دیدنی استان فارس - آش جنوب کشور - پوشش
۱۵- عصاره میوه - مخترع لقاح مصنوعی

عمودی:

۱- نمایشنامه «فریدریش دورنمات» - مثل
۲- گوهر بی مانند - هافبک سپاهان - ضربه زننده
۳- ادا و دهن کجی - یکی از خطوط راه‌آهن متروی ژاپن - سم‌ها
۴- آگاه باش - در قدیم به همراه خانه خرید و فروش می شد - واحد سطح - دوست
۵- فرو شدن ستاره و ماه - غذای محلی بوشهر - بوی کهنگی
۶- سیستم آسان‌پرداخت - بزرگترین سازمان منطقه‌ای جهان - از عناصر بی‌رنگ گازی
۷- گل ناامید! - شهر «تایوان» - میوه نورسیده
۸- فیلم «رابرت آلدریچ» - فرآیند انجام دادن کاری - فروشگاه در گویش بیگانه
۹- افسانه‌سرا - نمایشنامه «کازانتزاکیس» - شهر «مراکش»
۱۰- سلسله کوهی در آسیا - نوعی میکروسکوپ - نام آذری
۱۱- صدمه - معاوضه کردن - چاقوی آشپزخانه
۱۲- پسوند ساخت صفت - عزت - به معلم در سطح دانشگاهی گفته می‌شود - قوم باستانی
۱۳- علت، انگیزه - خانه چادری - فیلم کاوه سجادی
۱۴- مهاجم «ساگان توسو» ژاپن - نویسنده «سال‌ها» - نقصان و کم و کسری
۱۵- ماشین کشاورزی - نویسنده رمان «جزء از کل»

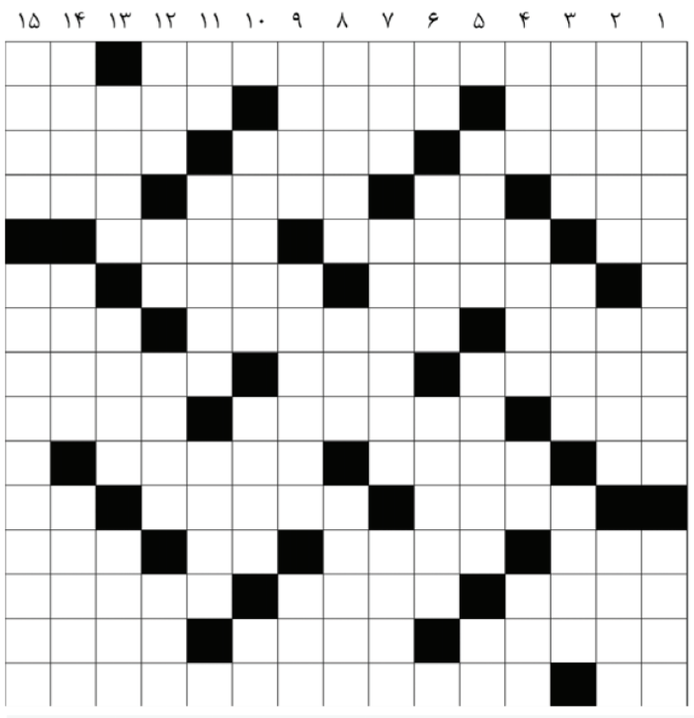

حل جدول عادی شماره ۴۸۶۰

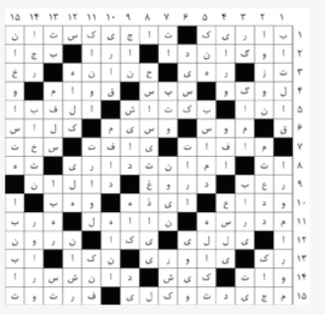

حل جدول ویژه شماره ۴۸۶۰

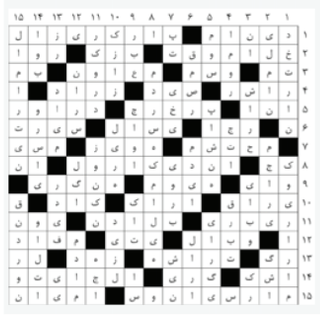

کیش نوش
تولید و توزیع آب معدنی در سراسر جزیره، تحویل در محل
۴۴۴۷۳۴۲۱–۴۴۴۷۳۴۲۲